

neer dat schaamrood niet komt, kan Ik op den heilsweg met hen niet verder gaan. Die zonde, in ballingschap gestraft, heel dat zondecomplex, zijn oorzaken en openbaringen, het moet hen eerst met waarachtige schaamte vervullen. Zonder deze mist elk volgend woord zijn zin. Ja, zonder deze ware elk volgend woord een parel voor de zwijnen. Maar omgekeerd, wanneer deze kaken schaamrood zich toonen in nu waarlijk praktische verootmoediging, kan Ik en zal Ik met hen verder gaan. Dan, menschenkind, kunt en zult gij ze ook inleiden in al de bijzonderheden van dat nieuwe tempelverkeer der toekomst.

O neen, dat wil niet zeggen, dat het er dan gemakkelijker en gemoedelijker op wordt. Want ook die doorgaande prediking zal bestaan in steeds diepere inleiding in nog meer en moeilijker tempelmatten en cultusvoorschriften van dit nieuwe huis. Maar zoo dan ook zal Ik hun Mijzelf en Mijn verlossing en Mijn dienst volkomen geven te verstaan. Wijs hun dit huis, opdat zij schaamrood worden. Immers, alles in dit huis zal hun, bannelingen, spreken van Mijn heiligheid als Wetgever, Mijn souvereiniteit als Verlosser, Mijn barmhartigheid als Bevrijder, Mijn majesteit als Voleinder. Maar als ze dat in beginsel gezien en verstaan hebben en aldus voor mij zich gebogen, leid ze dan nog verder rond in ditzelfde huis, opdat zij ook gaan verstaan hoe het daar onder Mijn regiem nu wel toe gaat en hoe zij zich daar „concreet“ en in een wedergeboren „practijk“ te gedragen hebben en dan ook: hoe heerlijk het is om daar te mogen verkeerden.

Ja, zoo diep buigt zich hier neer tot Zijn volk die HEERE God. Almachtig, Heilig en zeer Barmhartig. Hij giet Zijn Godsgedachten wél in grijpbare, voor die (oud-testamentische) menschen verstaanbare, zeer concrete vormen. Maar ook daarin, ja juist ook daarin, blijft Hij God en openbaart Hij zich als de Souvereine.

Hij buigt zich wel neer, diep, zoo diep als gij het volkomen alleen maar ziet in het vleesch en bloed, en het hoort in de woorden van Jezus van Nazareth, niet maar „menschenkind“ maar „Zoon des menschen“. Maar Hij „past“ zich en Zijn Woord niet „aan“. Want

Hij vraagt hún, dat zij zich, midden in hun ballingschapsellende, laten doopen, onderdompelen in Zijn tempelgedachten.

En derhalve moet ook dit menschenkind Ezechiël moeizaam spreken, naar dien ontzaglijken, universeelen regel, naar dat goddelijk a priori, die stelling van haarfijne wetmatigheid ten aanzien van het spreken Gods en het hooren van den mensch, dien regel voor Zijn geven en ons ontvangen, dien de Zoon des menschen in eenvoudige formule bracht, toen Hij zeide, — herhaalde en varieerde —: wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloed hebben; maar wie niet heeft, van dien zal genomen worden, ook wat hij heeft.

Aldus sprak Hij, de Zoon des menschen, onder meer, en vooral, ter verklaring van Zijn spreken-in-gelijkenissen. Ook toen kwam de vraag op: wat doet de Meester nu? Welken kant wil Hij thans op? Nu wordt het toch immers onverstaaenbaar en moeilijk voor de massa, ja zelfs, zonder verklaring, voor de discipelen? Maar Jezus zeide: zoo moet het, wil Ik verder komen met U terzake van de openbaring der verborgenheden van het Koninkrijk Gods.

Om het daarheen te leiden, en in de kerk vandaag ons te doen zitten, en den Dag van het laatste geven en het uiterste nemen te doen komen, moest ook het oud-testamentisch „menschenkind“ naar dien regel des Geestes des levens spreken Gods wonderlijk tempelproject. Wijs het huis Israëls dit huis. Plaats hen maar voor Mijn tempelheerlijkheid, die door ballingschap heen steeds groter wordt naarmate nadert de dag van Messias. En doe hun verstaan, dat hem, die heeft de schaamte, ook zal gegeven worden kennis van het tempelverkeer en zal ontvangen overvloed van tempelonderlicht. Maar doe het alles door hun te wijzen dit huis. Dit concrete — dat zij wel abstract zullen noemen. Want wie dit huis kent, kent MIJ. En wie MIJ kent, kent het leven. Hij kent zijn ellende, Mijn verlossing, en vordert op den weg der uitbundige dankbaarheid in het huisverkeer met den levenden God.

H. J. S.

KERKELIJK LEVEN

Psalmberijming Ds Hasper

Ds H. Hasper is een volhardend man. Jaren lang reeds houdt hij zich bezig met het kerkelijk lied, en dus ook met de psalmberijming. Hij zoekt ingang te verkrijgen voor de gedachte, dat ze noodig is; een meening, welke wij deelen en jaren geleden breedvoerig hebben toegelicht. En meer en meer vindt hij gehoor.

Ook onze kerken zullen er mee te doen krijgen, gezien haar historie, die van vroeger en die van thans. Het wordt daarom tijd, dat we ons eens bezig houden met zijn nieuwste bewerking der psalmen. In 1948 verscheen als uitgave van de Administratie: „Geestelijke Liederen uit den schat van de kerk der eeuwen, Postbus 333, Den Haag“ een boek: „Psalmen, opnieuw naar het Hebreeuwsch bewerkt op de oorspronkelijke melodieën der Reformatie“. Het boek is een herziening van de berijming-1936, en is blijken het titelblad aangeboden aan de gereformeerde kerken in Nederland en aan de gereformeerde kerken in Indonesië; de lezer begrijpt, dat ik citeer. Ds Hasper was zoo vriendelijk, mij een exemplaar te zenden, en moge zich van mijn dank verzekerd houden. Dat ik het langs dezen weg doe, worde mij vergeven: niet kwaad bedoeld.

Van de muziek heb ik geen verstand; deswege daarover een algeheel stilzwijgen. Alleen met de „berijming“ houd ik me bezig. Dit woord is ook dezen keer het tegendeel van een hatelijkheid. De Psalmen moeten voor den volkszang bewerkt worden; en mogen dus niet een gedicht worden á la Boutens; zooals er een van dezen knappen poët eens werd uitgeleend aan de jeugd, wier ziel is als het papier: geduldig.

In „De Reformatie“ van 15 Jan. 1937 begon ik een bespreking van ds Haspers eerste bewerking, die van 1936. Men ziet, dat de thans me toegezonden uitgave daarvan een bewerking is. Ds Hasper heeft blijkbaar gerekend met bezwaren, die ingebracht zijn.

Onwillekeurig gaat een mensch dan eens kijken, of ook met zijn elgen bezwaren rekening gehouden is. Destijds heb ik van die berijming heel veel goeds gezegd; maar had ook enkele bezwaren. Nu heb ik die artikelen (15, 22, 29 Jan., verder 5, 12, 19, 26 Febr. 1937) nog eens nagezien. Een greep, hier en daar, overtuigde mij, dat ds Hasper inderdaad met bezwaren rekening hield.

In psalm 87 b.v. had ik bezwaar (exegetisch) tegen wat de bewerking van 1936 te hooren gaf:

Van Israël heet het nog zooveel schooner:
't Volk als geheel is d' Eeuw'ge toegedaan;
't mag hoofd voor hoofd in zijnen tempel gaan;
naar 's Hoogsten wil is elk een „Stad-bewoner“.

Hij roept uit volken slechts de enkelingen.
Als Hij hun naam in 't boek des levens schrijft,
zegt Hij: „Die is in Isrel ingelijfd;
hem zal Ik ook met mijne gunst omringen“.

Mijn bezwaar was destijds, dat de suggestie gewekt werd, alsof SLECHTS „enkelingen“ uit de heidenen

konden verwacht worden. Dat bezwaar is nu weggenomen:

Zie, Filistijnen, Tyriërs en Mooren,
Egypte en Babel zijn aan Hem gewijd;
zij zijn Gods kind'ren tot in eeuwigheid.
Hij spreekt: „Ook gij moogt tot mijn volk behooren“.

In Sion heeft de Heer een welbehagen.
Hij, de Allerhoogste, houdt zijn stad in stand;
Hij roept de zijnen uit elk volk en land,
doet hen den naam van Sions kind'ren dragen.

Maar de kunst is moeilijk: nu kan ik weer vallen over wat anders: Egypte en Babel zijn aan Hem gewijd. Misschien ook „de“ Filistijnen, etc.? Hoe het zij: dit geloof ik nu ook weer niet; wél, dat UIT Egypte en Babel ze komen zullen. Maar „Egypte“ en „Babel“ behouden in de Openbaring van Johannes hun schrikkelijken klank.

In 1937 bracht ik ernstige bedenking in, waarover ds Hasper toen in debat kwam, bedenking tegen de wijze, waarop psalm 119 was „ingekort“. Mijn standpunt was en is, dat een bewerker niet de STOF van de psalmen mag weglaten. Destijds had ds Hasper van dien langen psalm, die in de oude berijming 88 coupletten heeft, er 20 gegeven; heel wat was weggelaten. Thans zijn er 66. Ik krijg den INDRUK, controle was me nog niet mogelijk, dat nu wel iedere dominee, die over een tekst uit psalm 119 gepreekt heeft, het gepreke vers kan laten zingen: dat kon in 1936 niet.

Die bekorting was in 1937 ook elders mij een bezwaar. Ik beperk me tot de toen genoemde psalmen, en geef nu bij elken psalm EERST het aantal coupletten in de oude berijming, DAN die van Hasper-1936, TENSLOTTE die van Hasper-1948. Het wordt dan:

Psalm 1: 4-3-3; ps. 2: 6½-4-4; ps. 5: 12-5-8; ps. 6: 10-4-6; ps. 7: 8½-5-6; ps. 9: 20-13-16; ps. 11: 3½-2-3; ps. 12: 8-4-5; ps. 16: 6-3-5; ps. 22: 15½-8-14; ps. 26: 12-5-7; ps. 27: 7-5-5; ps. 31: 19-11-14; ps. 33: 11-8-8; ps. 35: 13-6-10; ps. 37: 20-11-15; ps. 38: 22-14-14; ps. 40: 8-5-6; ps. 44: 13½-7-7; ps. 46: 5½-3-3; ps. 51: 9½-3-5; ps. 54: 3½-2-2; ps. 55: 14-7-9; ps. 59: 10-5-7; ps. 63: 6½-3-4; ps. 66: 9½-6-7; ps. 68: 16½-12-12; ps. 70: 2½-1-2; ps. 71: 18-11-10; ps. 74: 22-15-16; ps. 78: 36-8-21; ps. 81: 18-11-13; ps. 82: 4-2-3; ps. 86: 8½-6-6; ps. 89: 20-14-17; ps. 92: 8-5-6; ps. 96: 9-6-7; ps. 97: 7-4-6; ps. 102: 16-9-11; ps. 104: 17½-10-12; ps. 105: 24-14-18; ps. 106: 26-18-20; ps. 107: 21½-12-13; ps. 108: 7-4-4; ps. 109: 18-12-11; ps. 119: 88-20-66; ps. 122: 3-2-3; ps. 124: 4-2-4; ps. 135: 12-8-10; ps. 136: 26-17-21; ps. 139: 14-10-10; ps. 141: 11-8-9; ps. 143: 12-6-8; ps. 147: 10-5-6; ps. 149: 4½-2-3.

Men ziet: in verreweg de meeste gevallen heeft ds Hasper de bezwaren voor wat de bewerking van alle essentiële tekstgedeelten betreft, weggenomen. Men verstaat: het was ons destijds niet begonnen om „poëzie bij de centimeters“; een bewerker kán door

in te korten zich verdienstelijk maken. Maar de inkorting kan óók een gevolg zijn van verwaarloozing van details, die, omdat we de psalmen zien als geïnspireerd, niet genegeerd mogen worden. Vooral niet, als de weglating, zooals soms het geval bleek te zijn, scheen te wijzen op een tendenz, om wat „aanstootelijk“ was voor bijbelcritische naturen, weg te retoucheeren. Wie de psalmen bewerkt, moet alles bewaren, en geen eclecticus wezen. Gaarne geef ik ds Hasper den verdienden lof: hij is geen eigenwijs man, maar heeft geluisterd naar bedenkingen. Dat de aangebrachte wijzigingen hem veel tijd moeten gekost hebben, beseft bij eenig nadenken ieder. Het maakt de waardeering te guller. Ik wil niet zeggen, dat we nu dadelijk tevreden kunnen zijn: in psalm 136 van 1948 mis ik nog steeds den Amoriet, en den koning van Basan; en als ik aan de beteekenis denk, die in den bijbel de Amoriet heeft — denk aan Ezechiël 16 — of Basan — herinner u psalm 68 —, dan herhaal ik: hier past geen retouche. Maar ik geef toe, dat aan de bezwaren is tegemoet gekomen. En, een heel eind. Destijds merkten we op, dat een dominee, die zou preeken over het slot van psalm 12, na de preek niet uit Hasper's bundel het tekstvers zou kunnen laten zingen. Bij Noordzij luidt dit slot:

Gij, Heere, zult ons bewaren,
ons altijd bewaren tegen' dit geslacht;
De goddeloozen zwerven rond,
als laagheid de overhand neemt bij de kinderen
der menschen.

Hasper geeft thans van deze woorden wel een bewerking, aldus:

De boozen zwermen rond, zij zijn vermetel,
maar Gij, o Heer, Gij doet uw woord gestand.
Als 't uitschot van de menschen stijgt ten zetel,
zult Gij uw volk beveiligen door uw hand.

Of deze bewerking juist is? Ik ben geen exegeet, en heb niet eens den tijd, om het terrein eens op mijn manier te verkennen. Als ik zie, hoe b.v. Valeten met het tekstgedeelte heelemaal geen raad weet, word ik geneigd, Hasper of zijn adviseurs bij voorbaat het woord te geven, als zij tégen Noordzij willen kiezen. Hoe het zij, dat er een poging gewaagd is, om het eerst weggelaten tekstgedeelte nu tot zijn eere te laten komen, daarvoor ben ik erkentelijk. Nooit zal men een bewerking krijgen, die iederen exegeet op elk punt tevreden stelt.

Er zijn meer verbeteringen te noteeren. In mijn eerste artikelen kwam ter sprake psalm 40: Gij hebt mij de ooren doorboord. Een tekst, die door den bewerker met de grootste zorg is te reproduceeren; niet zoozeer, omdat de Socinianiën over dit gedeelte allerlei dogmatische kwesties hebben opgeworpen tegenover de gereformeerden, als wel hierom, dat het Nieuwe Testament over dit Schriftgedeelte uitdrukkelijk spreekt, en Schrift met Schrift te verklaren is. Weinu, Hasper-1936 had:

'k Ontving van U een luist'rend oor,
opdat 'k ootmoedig naar U hoor.

Ons blad bracht daartegen bezwaar in. Hasper-1948 heeft nu:

't Uitwendig offer hebt Gij nooit begeerd.
Gij vraagt alleen gehoorzaamheid.
Daartoe hebt Gij mij 't oor bereid:
Uw heil'ge wil wordt uit Uw Woord geleerd.

Voorzover de bewerker dichter bij de Schrift blijft, een verbetering, al is nóg een zeer belangrijk detail (het „toegeruste lichaam“) genegeerd: ook uit het Nieuwe Testament, — en dogmenhistorisch is het anders zoo beteekenisvol.

Moeilijker wordt het ons, op andere punten bij te vallen.

We denken aan psalm 16, b.v.
Maar stellen dit een volgende maal aan de orde.

K. S.

Blijven bij de feiten 1

Gelijk door meerdere referenten op het Amersfoortsche Congres in hun replieken werd opgemerkt, wortelt de weerstand van sommigen in onze kring tegen den inhoud der geleverde referaten en tegen de door het Werkcomité tegen het eind van het Congres voorgestelde en door de Congresgangers met overgrote meerderheid aanvaarde conclusies daarin, dat men niet aanvaardt, dat er tusschen ons en hen, die ons uitwerpen uit de kerk, een ethische Crisis ligt. Dit werd duidelijk, doordat debaters over deze zaak heengleden zonder er op in te gaan.

Men is één met ons in het afwijzen der kerkelijke vonnissen, die werden geveld, men aanvaardt ook niet de leerstellige binding, zooals die door de Synodevergaderingen ter anderer zijde aan de kerken werd opgelegd in de laatste jaren, men is evenwel in tegenstelling tot ons, die daarin van hen verschillen, oerleid op de verklaring van deze kerkelijke uithantiers, dat men de uitgebannen als broeders in Chris-